

GUITARRES

5 D'OCTUBRE
SALA DE TECLATS

**NUNO REBELO
& BEN
ROBERTS**
MUSEU DE LA MÚSICA

PROGRAMA DE MÀ

NUNO REBELO, GUITARRA EXPANDIDA

BEN ROBERTS, CINTA MAGNÈTICA

COMENTARI

per Jordi Alomar i Toni Llofriu

BEN ROBERTS

Des dels anys vuitanta, l'artista britànic Ben Roberts dona forma al *Found Tape Archive*, un arxiu de cintes anònimes d'ús domèstic d'arreu del món que han passat a formar part del gran conjunt d'objectes perduts, descartats o a la deriva. Trobades a la brossa, al carrer o als encants, són gravacions desubicades: traces físiques i sonores d'un sentit que s'ha esvaït i que, amb l'aparició d'Internet, formen part d'un món ja extingit. Una de les possibilitats que emergeixen al llarg del segle passat amb la difusió massiva de les tecnologies de reproductibilitat tècnica és la integració, en la vida quotidiana, de la possibilitat d'enregistrar i emmagatzemar sons amb independència de la seva font emissora original. De la mateixa manera, la tecnologia ha permès crear el miratge d'una posada a disposició infinita, fins i tot del present continu. No hi ha dimensió de l'activitat humana que no hagi estat permeable a aquest fet. Des d'una perspectiva arqueològica, una aproximació a través dels suports analògics obsolets permet dotar de consistència un fenomen que avui, en l'època de la digitalització, és invisible i omnipresent.

Roberts fa servir aquest material en brut per a desenvolupar-lo o presentar-lo en forma de diverses elaboracions: bé sigui com a arxiu disposat taxonòmicament, com a projecte web o també com a punt de partida per a propostes sonores personals, d'estudi o en directe.

La seva actuació al Museu de la Música dona el tret de sortida a la mostra Found Tape Archive, i esdevé una lectura en viu de l'arxiu de l'autor.

NUNO REBELO

Nuno Rebelo, reconegut i multifacètic intèrpret i compositor, proposa unes interpretacions emmarcades en la tradició de la guitarra preparada que tenen dos pilars que les distingeixen: l'ús d'un sistema de digitació propi i l'ús d'efectes sonors generats a partir d'un processador de pre-amplificació.

El concert d'avui girarà al voltant del canvi, de la cerca d'un nou idioma sonor i la fragilitat que això comporta. Actualment, Rebelo es troba en un moment de transició, a la recerca d'una nova sonoritat. Després d'haver treballat durant gairebé trenta anys amb efectes d'estereofonia, ara ha considerat necessari "evolucionar" i encaminar-se cap a un entorn quadrifònic.

El títol (*...as if it was removed from the flow of time*) ens remet, precisament, a aquest període de transició. El 2012 Rebelo publicava *Removed from the flow of time*, una recopilació de solos de guitarra que havia anat enregistrant entre els anys 1992 i 2012. Això suposa un punt de referència en la seva carrera, ja que són el resultat d'un procés evolutiu en la creació d'un llenguatge sonor propi, de vint anys de treball sobre un concepte sonor centrat en la guitarra preparada i els efectes estereofònics. Aquest enregistrament proposava una reflexió en relació amb el fluir del temps (*flow of time*): de sobte, posava a disposició del públic un seguit d'interpretacions improvisades que havien estat enregistrades en diferents moments, destruint en certa manera l'espontaneïtat de la improvisació.

L'intèrpret, avui, se situa en contraposició a aquells enregistraments, dels que es deriva el títol del concert d'avui. Rebelo ens dona l'oportunitat de viure en directe el seu ingeni d'improvisador, en temps real i no en temps diferit. Al mateix temps, desfà part del seu camí per reaprendre i reconstruir alguns fonaments del seu llenguatge. D'aquesta manera ens trobem com si retornéssim, parcialment, a les reflexions i experiències que l'intèrpret ja havia *tret del fluir del temps*.

Decantant-se per la quadrifonia, Rebelo inicia un camí de redescobriment de la relació entre la música i l'espai aprofitant la tecnologia de so multicanal per crear una experiència sonora que és només possible amb la combinació de la guitarra, els objectes utilitzats per estimular-la i l'ús del processador.

La fragilitat que comentem d'aquest esdeveniment (ahora, probablement, un dels aspectes més interessants del que sentirem avui) té a veure amb l'exploració de noves sonoritats. Rebelo és conscient que moltes de les seves troballes actuals seran descartades en un futur i se n'adona de la fragilitat d'aquests descobriments ara mateix; es troba a la cerca dels elements que esdevindran intrínsecs del seu futur llenguatge. Per tant, avui som partícips d'un esdeveniment plenament experimental, de reflexió sobre el fet sonor i les necessitats expressives canviant en

un context social de canvi constant. En paraules del mateix Rebelo, el que sentirem avui és “una barreja del que ha estat fins ara amb algunes possibilitats incertes del que podria ser en el futur”.